

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220200167
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2021:2220200167.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloletého R. L., M.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: matka - B. L., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Š., Č. L., U. XXX/XX, a otec - K. L., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Š., Č. L., U. XXX/XX, A.. Č.. Q. P., K. G. C. X, o úpravu výšky výživného k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Otec je povinný platiť na výživu maloletého R. L., M.. XX.XX.XXXX, sumu 120 eur mesačne za obdobie od 26.06.2020 do 31.12.2020 a od 01.01.2021 sumu 90 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva.

Dlh na zročnom výživnom vznikol otcovi za obdobie od 26.06.2020 do 30.04.2021 vo výške 683,33 eur. Súd povoľuje otcovi dlh na výživnom splácať mesačne spolu v bežným výživným v splátkach po 30 eur pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

(1) Návrhom zo dňa 16.01.2020 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva. Z manželstva pochádzajú dve deti, z toho jedno ešte maloleté. Navrhla na čas po rozvode zveriť maloletého do jej starostlivosti, výživné navrhla otcovi určiť sumou 350 eur mesačne.

(2) Manžel s návrhom na rozvod manželstva súhlasil. Súhlasil aj s tým, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľke, výšku výživného navrhol mu určiť sumou 100 eur mesačne. Styk navrhol vzhľadom na vek dieťaťa neupraviť.

(3) Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z. - CMP) s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

(4) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. (2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. (3) Rozhodnutie o úprave výkonu

rodičovských práv a povinnosti možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. (4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. (5) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde. (§ 24 zák. o rodine)

(5) Súd vo veci po vykonanom dokazovaní rozhodol rozsudkom č. k. 12P/2/2020-38 zo dňa 20.05.2020 tak, že manželstvo rodičov maloletého rozviedol, na čas po rozvode zveril maloletého do osobnej starostlivosti matke, otca zaviazal k plateniu výživného sumou 120 eur mesačne a styk otca s maloletým neupravil. Okrem výroku o úprave výšky výživného otcovi (napadnutého odvolaním zo strany otca) nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 26.06.2020.

(6) Na odvolanie otca druhoinštančný súd rozsudok tunajšieho súdu v napadnutom výroku o výživnom zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že v konaní nebol dostatočne zistený príjem rodičov, výdavky rodičov aj výdavky na maloleté dieťa a ich opodstatnenosť, ich životná úroveň.

(7) Súd vo veci doplnil dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(8) Matka k zárobkovým a majetkovým pomerom uviedla, že príjem má zo zamestnania, za obdobie od marca 2019 do februára 2020 vykázala príjem v priemere 873,77 eur mesačne, za obdobie od apríla 2020 do marca 2021 vykázala príjem v priemere 933,66 eur mesačne. S oboma deťmi býva v rodinnom dome s tromi bytovými jednotkami, je vo vlastníctve jej otca, ďalšie byty obývajú jej otec a brat s rodinou, na hypotéku a výdavky spojené s bývaním prispieva sumou 400 eur mesačne. Obe deti sú zdravé. Vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére (nar. XXXX) trvá, navštevuje maturitný ročník strednej odbornej školy v Q., učí sa v odbore kaderníčka - vizážistka, v štúdiu pokračovať nemieni, len absolvovať kurz za 200 eur, asi pred mesiacom jej boli prvýkrát predpísané okuliare, ktoré jej matka kúpila za 199 eur. K zvýšeným výdavkom na maloletého uviedla na výdavkoch spojených so začiatkom školského roka 30 eur a poplatku do ZRŠ 20 eur, maloletý hráva futbal, pôvodne s výdavkom 20 eur, po obnove tréningov v roku 2021 sa zvýšil na 30 eur mesačne.

(9) K zárobkovým a majetkovým pomerom otec uviedol, že od marca 2020 bol práceneschopný pre problémy s chrbticou, zamestnaný bol ako vodič (pracovný pomer ukončil práve pre zdravotné ťažkosti - má zistenú skoliózu, k čomu predložil lekársku správu), do marca mal príjem 1.100 až 1.200 eur mesačne (za február 2020 vykázal príjem 1.027,02 eur, od marca do mája 2020 mu zamestnávateľ vyplatil vrátane nemocenských dávok sumu celkom 877 eur), nemocenské mu bolo vyplatené za obdobie od marca do júla 2020 v sume 3.158,90 eur (cca 630 eur mesačne). Od 12. augusta bol v novom pracovnom pomere s vykázaným príjmom do decembra 2020 v priemere 302,40 eur mesačne, v januári a vo februári 2021 mal rovnaký príjem po 434,16 eur, v marci podľa výpisu z banky mu bola vyplatená mzda 702 eur. Od 06.04.2021 je evidovaný na úrade práce. Ukončenie pracovného pomeru odôvodnil tým, že nezvládal povinné testovanie (Covid-19). V čase začatia konania býval u svojej partnerky, na bývanie prispieval sumou 250 eur mesačne, v súčasnosti žije sám u svojej sestry. Iný majetok okrem spoločného auta s matkou maloletého nemá.

Podľa lustrácie zo Sociálnej poisťovne otec mal v čase od júla 2019 do januára 2020 príjem brutto 9.734,62 eur, čo po odpočte povinných odvodov a zrážok (17%) predstavuje netto cca 8.080 eur (1.154,29 eur mesačne).

(10) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju

vyživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

(11) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

(12) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

(13) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(14) Pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehľbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti žiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Tiež najmä na schopnosti povinného, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

(15) V súdenom prípade ide o maloleté dieťa vo veku 14 rokov, plní si povinnú školskú dochádzku - navštevuje X. A. S., významne zvýšené výdavky na starostlivosť oň matka nemá. Matka má príjem zo zamestnania, od začiatku konania mierne zvýšený, otec v priebehu konania ukončil dva pracovné pomery. V prvom prípade dôvodne pre zdravotné problémy, v druhom prípade svojvoľne, bez dôležitého dôvodu, preto súd na stratu tohto zamestnania a tým aj stáleho a pravidelného zárobku neprihliadol. Je zrejmé, že v možnostiach otca je zabezpečiť si príjem minimálne vo výške 700 eur mesačne. Obaja rodičia majú ďalšiu vyživovaciú povinnosť - k plnoletej dcére, ktorá sa štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie (konanie o určení výživného na jej návrh zo dňa 26.06.2020 prebieha na tunajšom súde, vec je vedená pod sp. zn. 5Pc/7/2020, je v štádiu odvolacieho konania). S prihliadnutím tak na vek maloletého, jeho odôvodnené potreby a možnosti a schopnosti otca, súd upravil otcovi pre začiatok platobnej povinnosti (od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva) výšku výživného sumou 120 eur mesačne (keď v období od júla 2019 do júna 2020 v znení jeho tvrdení podporených lustráciou zo Sociálnej poisťovne o vymeriavacom základe a predložených dokladoch mal príjem v priemere 1.040 eur mesačne), ktorú čiastku na výživnom pre maloletého bol schopný v uvedenom období platiť aj pri

ďalšej vyživovacej povinnosti. Za rok 2020 vykázal otec príjem v priemere 620 eur mesačne. Výrazne sa mu príjem znížil, preto od januára t. r. bolo potrebné túto skutočnosť premietnuť do úpravy výšky výživného jeho znížením, avšak tu súd poukazuje na to, že spočiatku mal otec v novom zamestnaní (od augusta 2020) dojednaný polovičný pracovný úväzok, mal časový priestor, aby si mohol zabezpečiť dočasne ďalší príjem. Ako súd konštatoval, otec je schopný zabezpečiť si príjem aspoň vo výške 700 eur mesačne, z čoho je potom schopný platiť maloletému výživné vo výške 90 eur (čo predstavuje cca 3 eurá na deň). Takéto výživné spolu s prídavkom na dieťa a výživným od matky (keďže matka už v súčasnosti nevyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému osobnou starostlivosťou v plnom rozsahu, sčasti sa tiež musí podieľať na starostlivosti aj finančne, do čoho však je potrebné započítať aj výdavky spojené s bývaním) umožní uspokojiť odôvodnené potreby dieťaťa.

(16) Vyživovaciu povinnosť otcovi súd určil späťne, od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Otec si odvtedy plnil vyživovaciu povinnosť sumou 50 eur mesačne okrem mesiacov september 2020 a január 2021, do apríla t. r. vrátane zaplatil tak na výživnom 400 eur (+ alikvótnu časť 5 dní za jún 2020, kedy naposledy zaplatil 100 eur - 16,67 eur). Za uvedené obdobie podľa rozhodnutia mal zaplatiť do apríla t. r. 1.100 eur. Otcovi takto na výživnom vznikol dlh, ktorý dlh je povinný splatiť približne do dvoch rokov s tým, že pokiaľ sa omešká čo len s jednou splátkou, stane sa vo zvyšku splatný v celosti.

(17) Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(18) Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z. - CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie peňažného plnenia podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)